

تاثیر تاریخهای مختلف کاشت بر عملکرد و میزان

اسانس گیاه دارویی زنیان

احمد احمدیان^۱، محمود صفری^۲، محمد علی نجفی^۳ و منصور غفاری^۴

۱- دانشجویان کارشناسی ارشد زراعت

۲- عضو هیات علمی گروه صنایع غذایی

۳- عضو هیات علمی گروه شیمی دانشگاه زابل

زنیان گیاهی دارویی با نام علمی *Carum copticum Heirn* و متعلق به خانواده چتریان است. این گیاه علفی و یکساله بوده و میوه آن مصرف دارویی دارد که حاوی ۵-۲ درصد اسانس می باشد. از زنیان در طب سنتی به عنوان ضد نفخ، مسکن و رفع ناراحتیهای گوارشی استفاده می شود. برای تعیین اثر زمانهای مختلف کاشت بر سازگاری عملکرد و میزان اسانس گیاه دارویی زنیان، بذور مربوطه در چهار تاریخ کاشت مختلف (آبان، آذر، بهمن و اسفند) در زمینهایی به ابعاد ۲۰ متر مربع در مزرعه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه زابل واقع در زهک کشت گردید. از میوه های گیاه پس از برداشت همزمان با روش تقطیر با آب اسانس گیری به عمل آمد. نتایج این تحقیق نشان داد که تاریخهای کاشت تأثیر معنی داری بر عملکرد، رشد و سازگاری گیاه مربوطه در شرایط آب و هوایی منطقه دارد؛ به طوری که کاشت دیر هنگام در اسفند باعث کاهش شدید عملکرد می شود. درصد اسانس در تاریخهای مختلف کاشت نیز تفاوت معنی داری نشان داد، به طوری که کشت در آبان و آذر بیشترین درصد اسانس (۴/۸) و کشت در بهمن و اسفند کمترین درصد اسانس (۳/۳) را نشان داد. نتایج تحقیق حاکی از آن است که کشت زنیان در آبان و آذر بهترین سازگاری را با شرایط آب و هوایی منطقه سیستان داشته و بیشترین عملکرد و درصد اسانس در تاریخهای کاشت مذکور حاصل می شود.